

HR IN THE KNOW 1/2026

Co dalej z reformą Państwowej Inspekcji
Pracy?

STYCZEŃ 2026

Jesień 2025 roku przyniosła liczne inicjatywy legislacyjne w obszarze prawa pracy, z których największe emocje i kontrowersje w przestrzeni publicznej wywoływał projekt rozszerzenia uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy (PIP). Chodzi o propozycję przyznania okręgowym inspektorom pracy uprawnienia do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przekształcenia umów cywilnoprawnych w umowy o pracę – temat ten szerzej omawialiśmy w HR in the Know nr [4/2025](#) oraz [7/2025](#).

Mimo chwilowego zawieszenia, prace nad reformą zostały wznowione. Choć ostatnie doniesienia prasowe wskazują, że ostateczny kształt tej nowelizacji pozostaje jeszcze niepewny, już teraz warto się przygotować na ewentualne zmiany. Podmioty korzystające z umów cywilnoprawnych (takich jak umowy o świadczenie usług – B2B, umowy zlecenia itp.) powinny na bieżąco monitorować sytuację oraz przeanalizować treść oraz sposób wykonywania takich umów w praktyce. Pozwoli to ograniczyć ryzyko reklasyfikacji umów, które – co warto podkreślić – istnieje również na gruncie obecnie obowiązujących przepisów.

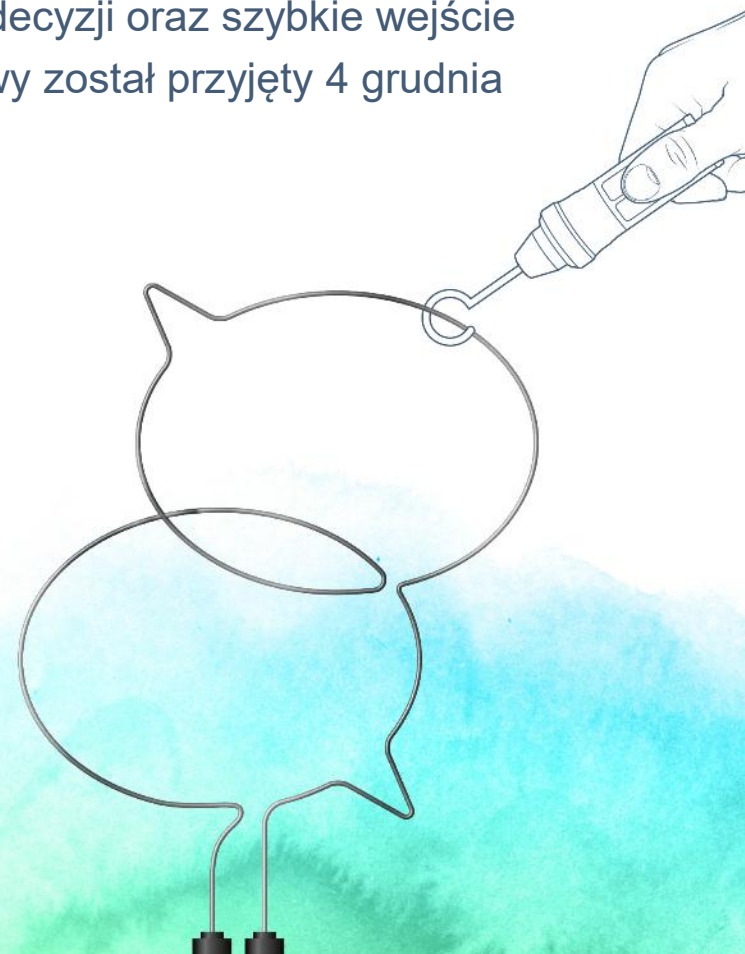

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA NOWELIZACJI

Przypomnijmy, że kontrowersyjny projekt wynikał z zobowiązań podjętych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zakładał on przyznanie okręgowym inspektorom pracy uprawnienia do wydawania decyzji administracyjnych stwierdzających istnienie stosunku pracy w sytuacjach, gdy zawarto umowę cywilnoprawną w warunkach, które – zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy – powinny skutkować zawarciem umowy o pracę. Projekt przewidywał również szereg kontrowersyjnych rozwiązań, takich jak możliwość dokonania reklasyfikacji z mocą wsteczną, natychmiastowa wykonalność decyzji PIP, krótki termin na odwołanie od decyzji oraz szybkie wejście w życie przepisów – już 1 stycznia 2026 r. W takim kształcie projekt ustawy został przyjęty 4 grudnia 2025 r. przez Stały Komitet Rady Ministrów.

WSTRZYMANIE REFORMY

Niespodziewanie, 6 stycznia 2026 r., premier Donald Tusk ogłosił, że prace nad reformą PIP zostają wstrzymane. W uzasadnieniu podkreślił, że nadmierne uprawnienia dla urzędników mogłyby być destrukcyjne dla przedsiębiorstw i prowadzić do utraty miejsc pracy.

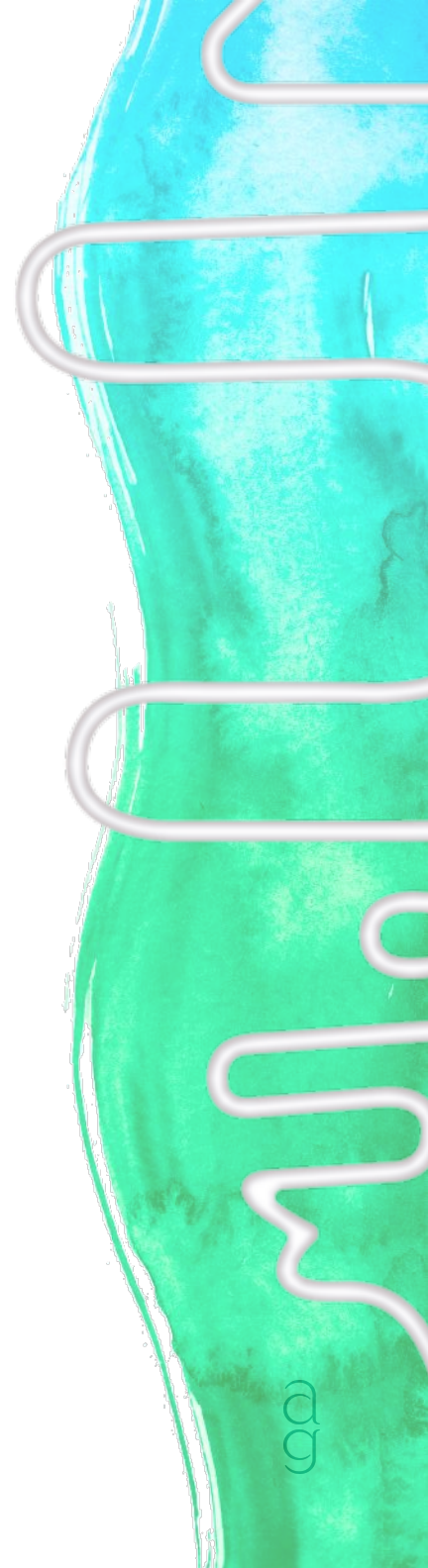
WZNOWIENIE PRAC

Zawieszenie reformy nie trwało jednak długo. Już 9 stycznia 2026 r. poinformowano o wznowieniu prac nad nowelizacją. Na ten moment nie są znane szczegóły nowych rozwiązań, które mają się znaleźć w kolejnej wersji projektu. Podczas wspólnej konferencji prasowej premier Donald Tusk oraz marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty zapowiedzieli jednak, że decyzje okręgowych inspektorów pracy nie będą ostatecznie wiążące bez wyroku sądu.

LISTA KONTROLNA

W międzyczasie Główny Inspektorat Pracy ogłosił rozpoczęcie prac nad przygotowaniem, w porozumieniu i uzgodnieniu z partnerami społecznymi, listy kontrolnej zawierającej zestaw pytań pozwalających na określenie, czy w danym przypadku powinna zostać zawarta umowa o pracę czy też umowa cywilnoprawna.

Pierwszy, niewiążący projekt takiej listy zawiera 42 pytania dotyczące m.in. tego kto wyszedł z inicjatywą zawarcia umowy cywilnoprawnej, sposobu określenia zakresu obowiązków osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, nadzoru nad nią i wydawania jej poleceń, sposobu określania i obliczania wynagrodzenia, godzin pracy, miejsca świadczenia pracy oraz tego czy osoba wykonująca umowę cywilnoprawną ponosi ryzyko nieprawidłowego wykonania zadania.

KONTAKT

MONIKA KRZYSZKOWSKA-DĄBROWSKA

Partner, Kierująca Praktyką Prawa Pracy

+48 22 526 5080

+48 605 125 344

monika.krzyszowska-dąbrowska@aglaw.com

ŁUKASZ BURAKOWSKI

Managing Associate, Praktyka Prawa Pracy

+48 22 526 5066

+48 661 660 999

lukasz.burakowski@aglaw.com

addleshawgoddard.com

© Addleshaw Goddard LLP. This document is for general information only and is correct as at the publication date. It is not legal advice, and Addleshaw Goddard assumes no duty of care or liability to any party in respect of its content. Addleshaw Goddard is an international legal practice carried on by Addleshaw Goddard LLP and its affiliated undertakings – please refer to the Legal Notices section of our website for country-specific regulatory information. For further information, including about how we process your personal data, please consult our website www.addleshawgoddard.com or www.aglaw.com.